

Krokodillenvijver wemelt van de ratten

EEN BERICHT UIT DE GELDERLANDER VAN WOENSDAG 28 MAART 2012

Dit bericht wekte bij mij nieuwsgierigheid, vooral dat het zou “wemelen” van de ratten. In de woonwijk Zwanenveld, gemeente Nijmegen, bij de Van Schuylenburgweg, ligt een vrij brede waterpartij met een houten bruggetje er over. Zodra ik in de gelegenheid was heb ik dit park bezocht. Aan één zijde van dit brede water zag ik veel begroeiing van riet, aan de andere walzijde groeide gras en hier en daar wat struiken. Dit gebied wordt door de bewoners als wandelgebied gezien. Vooral het bruggetje over het water is in trek, vanaf dit bruggetje worden de eenden gevoerd. Ik ben over het bruggetje gelopen en zoals in de krant staat: op de brug hielden meerdere mensen halt om naar de “hele hordes” ratten te kijken. Zelf mijden de buurtbewoners in de avonduren de paden om niet geconfronteerd te worden met tientallen bruine ratten.

Hoe komt het dat er een behoorlijke populatie bruine ratten zich heeft kunnen ontwikkelen in de vijver aan de Van Schuylenburgweg? Hier zijn twee oorzaken voor aan te wijzen:

- A. De mens
- B. Schuilgelegenheid

A. De mens

De mens heeft de neiging om eenden te voeren, het liefst met brood, véél brood, brood dat wij zelf niet meer op eten. Voor de bruine ratten (*Rattus norvegicus*), want hier gaat het over, is deze aanvulling op hun normale voedsel prachtig. In de vrije natuur, in de waterrijke gebieden, voeden bruine ratten zich met zoetwatermosselen, vis, eieren, jonge vogels, regenwormen, slakken en soms amfibieën. De bruine ratten eten ook dijbenen van kikkers, maar niet die van padden. Het voedsel kan buitengewoon gevarieerd zijn, maar wordt hoofdzakelijk bepaald door het aanbod. Als dit natuurlijke voedselpakket

aangevuld wordt met brood dat veel soorten graan bevat, dan maakt dit het voedselpakket helemaal compleet.

B. Biotoop (waar schuilgelegenheid en nestgelegenheid deel van uit maken)

Als je de omgeving van de vijver goed bekijkt, zie je dat het de bruine ratten wel heel makkelijk wordt gemaakt om hier te leven. De brede wal met veel rietbegroeiing biedt in ruime mate schuilgelegenheid. Aan de overzijde tussen de aanwezige struiken heb ik ook rattenholen gezien, daar is dus ook ruimschoots schuilgelegenheid aanwezig.

Conclusie oorzaken

De mens is feitelijk de enige oorzaak van het welig tieren van de bruine rat. Voedsel wordt hem toegeworpen en nest- en schuilgelegenheden zijn ruimschoots voor hem aangebracht. Op deze locatie is geen ruimte voor de natuurlijke vijanden van de bruine rat, zoals de vos, steenmarter en kerkuil (de kerkuil eet vooral jonge bruine ratten). De mens heeft er voor gezorgd dat de populatie bruine ratten kan uitgroeien tot een flink aantal dieren.

Conclusie maatregelen

Wil men de vijver en de oevers onaantrekkelijk maken voor de bruine rat, dan zal men de walkanten moeten opschonen en het riet en de struiken moeten verwijderen of uitdunnen. De mens moet daarbij worden opgevoed zodat die geen overtalig brood voor de eenden in het water meer gooien. Als die beide acties uitgevoerd worden, dan zal men in de toekomst weer rustig om de vijver kunnen wandelen zonder hordes bruine ratten tegen te komen.

Bruine rat komt uit de begroeiing. Foto: Matty Brink.